

ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ADVOKATURI

Član 1

U Zakonu o advokaturi („Službeni list RCG”, broj 79/06) u članu 2 stav 2 poslije riječi "komore" dodaju se riječi: "pod uslovima propisanim ovim zakonom".

Član 2

Poslije člana 3 dodaje se novi član koji glasi:

"Član 3a

Izrazi koji se u ovom zakonu koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu."

Član 3

U članu 5 stav 1 tač. 1 i 2 mijenjaju se i glase:

- "1) da je crnogorski državljanin;
- 2) da je završilo četvorogodišnji program na pravnom fakultetu VIII nivo kvalifikacije obrazovanja;"

Poslije stava 1 dodaje se novi stav koji glasi:

"Pravo upisa u imenik advokata ima i lice koje je državljanin države članice Evropske unije i koje ispunjava uslove iz stava 1 tač. 2 do 7 ovog člana."

Član 4

Poslije člana 5 dodaje se šest novih članova koji glase:

„Član 5a

Pravo upisa u imenik stranih advokata ima advokat iz države članice Evropske unije ako ispunjava uslove iz člana 5 stav 1 tač.4, 5, 6 i 7 ovog zakona i ako položi pravosudni ispit po programu za polaganje pravosudnog ispita koji je propisan zakonom kojim je uređeno polaganje pravosudnog ispita i advokatski ispit u skladu sa ovim zakonom, na crnogorskom jeziku.

Advokat iz stava 1 ovog člana upisuje se u imenik stranih advokata i obavlja advokatsku djelatnost u Crnoj Gori pod nazivom "advokat".

Uz zahtjev za upis u imenik stranih advokata, advokat iz stava 1 ovog člana dužan je da podnese dokaz o državljanstvu države članice Evropske unije, dokaz da ima pravo da obavlja advokatsku djelatnost u državi članici Evropske unije (u daljem tekstu: matična država), kao i druge dokaze o ispunjavanju uslova iz stava 1 ovog člana.

Dokazi iz stava 3 ovog člana ne mogu biti stariji od tri mjeseca i moraju biti dostavljeni u ovjerenom prevodu na crnogorski jezik.

Advokat iz stava 1 ovog člana koji je upisan u imenik stranih advokata ima pravo i dužnost da obavlja poslove pravne pomoći iz člana 3 ovog zakona, sa svim pravima i dužnostima u obavljanju advokatske djelatnosti.

Član 5b

O upisu u imenik stranih advokata, Advokatska komora obavijestiće nadležno tijelo u matičnoj državi advokata iz člana 5a stav 1 ovog zakona.

Advokat iz člana 5a stav 1 ovog zakona dužan je da po donošenju rješenja o upisu u imenik stranih advokata izvrši uplatu propisanih troškova upisa iz člana 6 stav 1 ovog zakona i zaključi ugovor o osiguranju od profesionalne odgovornosti u skladu sa članom 6 stav 2 ovog zakona.

Advokat iz člana 5a stav 1 ovog zakona oslobađa se u cjelosti ili djelimično obaveze zaključenja ugovora o osiguranju od profesionalne odgovornosti ako je u matičnoj državi u cjelosti ili djelimično osiguran od profesionalne odgovornosti.

Član 5v

Pravo upisa u imenik stranih advokata, radi obavljanja advokatske djelatnosti u Crnoj Gori pod nazivom pod kojim je upisan u matičnoj državi na službenom jeziku ili na jednom od službenih jezika matične države, ima advokat iz države članice Evropske unije koji je upisan u registar za obavljanje advokatske djelatnosti u matičnoj državi, koji je državljanin države članice Evropske unije i koji je osiguran od profesionalne odgovornosti.

Uz zahtjev za upis u imenik stranih advokata, advokat iz stava 1 ovog člana dužan je da podnese dokaz da je upisan u registar za obavljanje advokatske djelatnosti u matičnoj državi, dokaz da je državljanin države članice Evropske unije i dokaz da je osiguran od profesionalne odgovornosti.

Dokazi iz stava 1 ovog člana ne mogu biti stariji od tri mjeseca i moraju biti priloženi u ovjerenom prevodu na crnogorski jezik.

Advokat koji je upisan u imenik stranih advokata u skladu sa stavom 1 ovog člana, obavlja advokatsku djelatnost pod nazivom pod kojim je upisan u matičnoj državi, uz navođenje nadležnog tijela kod kojeg je upisan u svojoj matičnoj državi.

Advokat koji je upisan u imenik stranih advokata u skladu sa stavom 1 ovog člana može advokatsku djelatnost obavljati i kao advokatsko društvo ili zajednička advokatska kancelarija pod nazivom iz matične države, a može koristiti naziv advokatskog društva ili zajedničke advokatske kancelarije čiji je član u matičnoj državi, o čemu je dužan da Advokatskoj komori dostavi dokaz iz matične države.

Advokat koji je upisan u imenik stranih advokata u skladu sa stavom 1 ovog člana može davati savjete o pravu matične države, pravu Evropske unije i o međunarodnom pravu.

Advokat koji je upisan u imenik stranih advokata u skladu sa stavom 1 ovog člana poslove zastupanja pred sudovima i drugim državnim organima, organima državne uprave i organima lokalne samouprave mora vršiti zajedno

sa advokatom koji u Crnoj Gori ima pravo i dužnost da obavlja advokatsku djelatnost pod nazivom "advokat" na crnogorskom jeziku.

Advokat koji je upisan u imenik stranih advokata u skladu sa stavom 1 ovog člana ne može biti biran u organe Advokatske komore, niti zaposliti advokatskog pripravnika.

Član 5g

Advokat koji je upisan u imenik stranih advokata u skladu sa članom 5v stav 1 ovog zakona i koji advokatsku djelatnost obavlja pod nazivom pod kojim je upisan u matičnoj državi najmanje tri godine u Crnoj Gori, može se upisati u imenik stranih advokata kao advokat koji obavlja advokatsku djelatnost pod nazivom "advokat".

Uz zahtjev za upis u imenik stranih advokata, advokat iz stava 1 ovog člana podnosi dokaz o postupanju u predmetima u Crnoj Gori za period od najmanje tri godine u skladu sa članom 5v st. 6 i 7 ovog zakona.

Član 5d

Sadržinu i način vođenja imenika stranih advokata uređuje Advokatska komora.

Spisak advokata upisanih u imenik stranih advokata Advokatska komora dostavlja sudovima i drugim organima.

Član 5đ

Advokat iz države članice Evropske unije koji nije upisan u imenik stranih advokata može vršiti poslove iz člana 5v st. 6 i 7 ovog zakona.

O namjeri vršenja poslova iz stava 1 ovog člana, advokat iz države članice Evropske unije, dužan je da dostavi pisano obavještenje Advokatskoj komori i priloži dokaz o upisu u registar advokata matične države i dokaz o osiguranju od profesionalne odgovornosti u matičnoj državi.

Uz obavještenje iz stava 2 ovog člana, advokat iz države članice Evropske unije dužan je da Advokatskoj komori dostavi podatke o svojoj adresi ili o punomoćniku kojeg je odredio za prijem pismena u Crnoj Gori.

Na osnovu obavještenja, dokaza i podataka iz st. 2 i 3 ovog člana, Advokatska komora advokatu iz države članice Evropske unije izdaje potvrdu da može vršiti poslove u skladu sa stavom 1 ovog člana.“

Član 5

U članu 10 poslije stava 4 dodaje se novi stav koji glasi:

"Obavezu iz stava 4 ovog člana imaju i zaposleni koji rade ili su radili kod advokata."

Član 6

U članu 15 stav 2 poslije riječi "komora" tačka se zamjenjuje zarezom i dodaju riječi: "uz prethodnu saglasnost Vlade Crne Gore."

Član 7

Poslije člana 21 dodaje se novi član koji glasi:

"Član 21a

Zabranjeno je reklamiranje advokata, zajedničke advokatske kancelarije i advokatskog ortačkog društva putem sredstava javnog informisanja, bilborda i dr., kao i prilikom predstavljanja.

Način predstavljanja advokata, zajedničke advokatske kancelarije i advokatskog ortačkog društva bliže se uređuju Statutom i Kodeksom."

Član 8

U članu 36 stav 1 tač. 1 i 2 mijenjaju se i glase:

"1) da je crnogorski državljanin;

2) da je završilo četvorogodišnji program na pravnom fakultetu VIII nivo kvalifikacije obrazovanja;".

Član 9

U članu 42 stav 1 tačka 2 poslije riječi „tarifu“ tačka-zarez zamjenjuje se zarezom i dodaju riječi: "uz prethodnu saglasnost Vlade Crne Gore;".

Član 10

U članu 48 stav 1 riječi: "od 15 dana" zamjenjuju se riječima: "od osam dana".

Član 11

U članu 59 stav 1 riječ "jedne" zamjenjuje se riječju "dvije".

U stavu 2 riječi: "šest mjeseci" zamjenjuju se riječima: "jedne godine".

Član 12

U članu 66 stav 1 tačka 2 riječi: „državljanstvo Crne Gore“ zamjenjuju se riječima: „crnogorsko državljanstvo“.

Član 13

Poslije člana 66 dodaje se novo poglavlje i četiri nova člana koji glase:

"VIIIa OBAVLJANJE ADVOKATSKE DJELATNOSTI OD STRANE ADVOKATA IZ DRŽAVA ČLANICA EVROPSKE UNIJE

Član 66a

Na prava i dužnosti advokata iz člana 5a i 5v ovog zakona, shodno se primjenjuju odredbe čl. 9 do 23 ovog zakona.

Član 66b

Advokatska društva kao oblik obavljanja advokatke djelatnosti u državi članici Evropske unije i u državi članici Svjetske trgovinske organizacije u

Crnoj Gori mogu osnivati svoje filijale u skladu sa međunarodnim ugovorom i ovim zakonom.

Filijale iz stava 1 ovog člana mogu u Crnoj Gori pružati savjete o pravu iz svoje matične države, o pravu Evropske unije i međunarodnom pravu.

Član 66v

Na disciplinsku odgovornost, privremeni prestanak i zabranu bavljenja advokaturom, kao i na prestanak prava na bavljenje advokaturom, advokata iz člana 5a stav 1 i člana 5v stav 1 ovog zakona, shodno se primjenjuju odredbe čl. 53 do 66 ovog zakona.

Advokat iz čl. 5a stav 1 i 5v stav 1 ovog zakona ima pravo na pomoć nadležnog tijela matične države u disciplinskom postupku.

Mjera zabrana bavljenja advokaturom advokatu iz čl. 5a stav 1 i 5v stav 1 ovog zakona može se primijeniti samo u Crnoj Gori.

O pokrenutom disciplinskom postupku i izrečenim disciplinskim mjerama Advokatska komora obavještava nadležno tijelo u matičnoj državi.

Član 66g

Advokat iz člana 5đ ovog zakona dužan je da poštuje Kodeks.

Advokat iz člana 5đ ovog zakona disciplinski je odgovaran u skladu sa ovim zakonom, a za učinjenu disciplinsku povredu može mu se izreći zabrana bavljenja advokaturom u Crnoj Gori, o čemu Advokatske komora obavještava nadležno tijelo u matičnoj državi.

Advokat iz člana 5đ ovog zakona ima pravo na pomoć nadležnog tijela matične države u disciplinskom postupku.“

Član 14

Poslije člana 72 dodaje se novi član koji glasi:

"Član 72a

Advokatska tarifa u skladu sa ovim zakonom donijeće se u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog zakona."

Član 15

Poslije člana 73 dodaju se dva nova člana koji glase:

"Član 73a

Državljanin države članice Evropske unije može se upisati u imenik advokata u skladu sa članom 5 stav 2 ovog zakona od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.

Član 73b

Odredbe čl. 5a do 5đ i odredbe poglavlja VIIIA ovog zakona, primjenjivaće se od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji."

Član 16

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

O B R A Z L O Ž E N J E

I USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o advokaturi ("Službeni list CG", broj 79/06) sadržan je u odredbi člana 16 stav 1 tačka 5 Ustava Crne Gore, kojim je propisano da se zakonom, u skladu sa Ustavom, uređuju druga pitanja od interesa za Crnu Goru i da pravnu pomoć pruža advokatura kao samostalna i nezavisna profesija.

II RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Donošenju Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o advokaturi pristupilo se iz više razloga.

Strategijom reforme pravosuđa 2014-2018 kao strateškim dokumentom za oblast pravosuđa, kojim se određuju dalji pravci i ciljevi koji se žele postići reformom pravosudnog sistema, kao jedan od strateških ciljeva predviđen je razvoj pravosudnih institucija i drugih institucija u funkciji pravosuđa, pa time i advokature. Strateškim smjernicama i Akcionom planom za implementaciju Strategije reforme pravosuđa za period 2014-2016, predviđena je izmjena i dopuna Zakona o advokaturi u cilju usaglašavanja sa standardima Evropske unije u dijelu stvaranja uslova za nesmetano zastupanje advokata iz država članica Evropske unije pred pravosudnim organima u Crnoj Gori.

Nadalje, Akcionim planom za preuzimanje Direktive o uslugama na unutrašnjem tržištu EU za period 2015-2018, predviđeno je da je Zakon o advokaturi potrebno usaglasiti sa tom Direktivom u dijelu koji se odnosi na ukidanje reciprociteta za bavljenje poslovima advokature za advokate iz država članica Evropske unije, kao i državljanstva kao uslova za upis u imenik advokata.

U skladu sa navedenim strateškim dokumentima, Programom rada Vlade za 2016. godinu za III kvartal predviđena je obaveza Ministarstva pravde da izradi Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o advokaturi, kojim će se izvršiti usaglašavanje sa pravnom tekovinom Evropske unije, na način što će

se obezbijediti uslovi za bavljenje poslovima advokature za advokate iz država članica Evropske unije, usaglašavanje sa aspekta slobode konkurencije u pogledu saglasnosti Vlade za usvajanje advokatske tarife i otkloniti nedostaci koji su uočeni u dosadašnjoj primjeni zakona. Kako bi se ispunila ova programska obaveza ministar pravde je obrazovao radnu grupu koju su činili predstavnici Advokatske komore, Sudstva, Državnog tužilaštva i Ministarstva pravde.

III USAGLAŠENOST SA PRAVNOM TEKOVINOM EVROPSKE UNIJE I POTVRĐENIM MEĐUNARODNIM KONVENCIJAMA

Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o advokaturi usaglašen je sa relevantnom pravnom tekovinom Evropske unije i to:

- Direktivom 2006/123/EZ Evropskog Parlamenta i Savjeta od 12. decembra 2006. godine o uslugama na unutrašnjem tržištu;

- Direktivom 98/5/EZ Evropskog Parlamenta i Savjeta od 16. februara 1998. godine za olakšavanje trajnog bavljenja advokatskom profesijom u državi članici u kojoj nije stečena kvalifikacija;

- Direktivom Savjeta 77/249/EEZ od 22. marta 2007. godine o olakšavanju djelotvornog ostvarivanja slobode pružanja advokatskih usluga.

IV OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA

Nacrtom zakona u članu 1 tehnički je precizirana norma člana 2 stav 2 Zakona o advokaturi, tako da se poslije riječi "komore" dodaju riječi: "pod uslovima propisanim ovim zakonom".

Nadalje, nacrtom se u članu 3 dopunjuje član 5 koji se odnosi na uslove pod kojima se može izvršiti upis lica u imenik advokata, na način što se propisuje da pravo upisa u imenik advokata ima lice koje je državljanin države članice Evropske unije, kojim se daje mogućnost za bavljenje poslovima advokature za advokate iz država članica Evropske unije.

Članom 4 predlaže se dopuna člana 5, tako da se članom 5a i 5b propisuju uslovi pod kojima advokat iz države članice Evropske unije ima pravo da se bavi advokaturom u Crnoj Gori, način upisa u imenik stranih advokata, polaganje pravosudnog ispita u skladu sa zakonom kojim je uređeno polaganje pravosudnog ispita i advokatskog ispita u skladu sa važećim zakonom, kao i da je iste dužan polagati na službenom jeziku u Crnoj Gori.

Članom 5v regulisani su način i uslovi pod kojima advokat iz države članice Evropske unije može da obavlja advokatsku djelatnost pod nazivom zanimanja iz svoje matične države, njegov upis u imenik stranih advokata i dokazi koje je dužan da dostavi uz zahtjev za upis u imenik stranih advokata.

Odredbama člana 5g predviđeno je da advokat koji je upisan u imenik stranih advokata u skladu sa članom 5v i koji advokatsku djelatnost obavlja pod nazivom zanimanja iz svoje matične države najmanje tri godine u Crnoj Gori, može biti upisan u imenik stranih advokata kao advokat koji obavlja advokatsku djelatnost pod nazivom "advokat". Istim je predviđeno da je uz zahtjev za upis dužan da priloži dokaze da je postupao u predmetima u Crnoj Gori zajedno sa advokatom koji u Crnoj Gori ima pravo i dužnost da obavlja advokatsku djelatnost pod nazivom "advokat" na crnogorskom jeziku za period od najmanje tri godine.

Odredbe člana 5đ regulišu obavljanje advokatske djelatnosti od strane advokata iz države članice Evropske unije koji nije upisan u imenik stranih advokata.

Nadalje, članom 5 predlaže se dopuna člana 10 na način što se poslije stava 4 dodaje novi stav kojim se predviđa obaveza da zaposleni koji rade ili su radili kod advokata čuvaju kao tajnu sve podatke do kojih su došli u pružanju pravne pomoći.

Članom 6 predlaže se izmjena člana 15 stav 2 tako da se izvrši usaglašavanje odredbi sa aspekta slobode konkurencije, na način što je predviđeno da se advokatska tarifa donosi od strane Advokatske komore uz prethodnu saglasnost Vlade Crne Gore.

Ujedno, članom 7 nacрта predlaže se dopuna na način što se poslije člana 21 dodaje novi član 21a čije se odredbe odnose na zabranu reklamiranja advokata, zajedničke advokatske kancelarije i advokatskog ortačkog društva.

Članom 8 vrši se izmjena u smislu usaglašavanja uslova za advokatske pripravnike sa Zakonom o pripravnicima u sudstvu i državnim tužilaštvu i pravosuđu.

Nadalje, članom 10 nacrtu predviđene su izmjene roka u članu 48 stav 1 važećeg zakona za podnošenje žalbe protiv svih prvostepenih odluka nadležnih organa Advokatske komore, na način što je rok od 15 dana zamijenjen rokom od 8 dana.

Isto tako, članom 11 nacrtu predložena je izmjena rokova u članu 59 stav 1 i 2, na način da je objektivni rok za zastarelost pokretanja disciplinskog postupka izmijenjen sa jedne na dvije godine, a rok za zastarjelost vođenja disciplinskog postupka sa šest mjeseci na rok od jedne godine.

Članom 12 vrši se terminološko usaglašavanje.

Nadalje, članom 13 vrši se dopuna novim poglavljem u pogledu uređenja načina obavljanja advokatke djelatnosti od strane advokata iz država članica Evropske unije na način da se na njih shodno primjenjuju odredbe o pravima i dužnostima advokata koji su crnogorski državljani i koji su upisani u imenik advokata. Takođe, predviđen je način na koji advokatska društva iz države članice Evropske unije mogu osnivati svoje filijale u Crnoj Gori, a propisani su i uslovi pod kojim disciplinski odgovaraju advokati iz država članica Evropske unije.

Takođe, u dijelu zakona kojim su regulisane prelazne i završne odredbe dodaju se novi član koji propisuje rok za donošenje Advokatske tarife u skladu sa predloženim izmjenama i dva nova člana 73a i 73b kojima je predviđena odložena primjena odredbi glave "VIIIa OBAVLJANJE ADVOKATSKE DJELATNOSTI OD STRANE ADVOKATA IZ DRŽAVA ČLANICA EVROPSKE UNIJE" i odredbi koje se odnose na upis u imenik advokata koji je državljanin države članice Evropske unije, do dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji, imajući u vidu da se u ovoj fazi Evropske integracije Crne Gore vrši harmonizacija zakonodavstva sa relevantnom pravnom tekovinom Evropske unije kako bi ono bilo primjenjivo članstvom Crne Gore u Evropsku uniju.

V PROCJENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o advokaturi, nijesu potrebna posebna sredstva iz Budžeta Crne Gore.